

ด่วนที่สุด

ที่ ปจ ๐๐๒๓.๖/ว ๕๒๕๕

ศาลากลางจังหวัดปราจีนบุรี
ถนนสุวินทวงศ์ ปจ ๒๕๒๓๐

๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การดำเนินการบังคับใช้กฎหมายเพื่อควบคุมร้านขายน้ำดื่มใบกระท่อม

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี นายกเทศมนตรีเมืองปราจีนบุรี และนายกเทศมนตรีเมืองหนองก๊ก

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๓.๓/ว ๓๖๑๕
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดปราจีนบุรีได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่าสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแจ้งว่าปัจจุบันได้ปรากฏข่าวสารการขายพืชกระท่อมในลักษณะหาบเร่ แผงลอย และการขายน้ำดื่มใบกระท่อมทำยรรยกรทุกในพื้นที่สาธารณะ โดยไม่มีการจัดเก็บมูลฝอย และมีการทิ้งสิ่งปฏิกูลลงในพื้นที่สาธารณะเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๖๕ และรัฐบาลได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้โดยกำหนดมาตรการในการควบคุมแก้ไข และให้ผู้ขายพืชกระท่อมจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ในการนี้ เพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาการทิ้งสิ่งปฏิกูลลงในพื้นที่สาธารณะ ซึ่งเกิดจากการจำหน่ายพืชกระท่อมในลักษณะหาบเร่ แผงลอย รวมถึงการจำหน่ายน้ำดื่มใบกระท่อมทำยรรยกรทุกในพื้นที่สาธารณะ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมาย จังหวัดปราจีนบุรี จึงขอให้อำเภอแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่อย่างเคร่งครัด โดยให้มีการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๐ (๑) ซึ่งห้ามมิให้มีการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นในที่หรือทางสาธารณะซึ่งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย เว้นแต่ในที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดไว้ให้ รวมถึงการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ให้ทราบและปฏิบัติตามกฎหมายอย่างถูกต้อง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี เทศบาลเมืองปราจีนบุรี และเทศบาลเมืองหนองก๊ก ให้ถือปฏิบัติตามนัยดังกล่าวด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสาริต อ่อนน้อม)

ท้องถิ่นจังหวัดปราจีนบุรี ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นฯ
โทร./โทรสาร ๐ ๓๗๔๕ ๔๔๔๗

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๒๑.๒/ว ๓๖๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กง.บด. ☐ กง.สส. ☐
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๒๐๐ กง.บ. ☐

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
จังหวัดปราจีนบุรี
เลขที่รับ ๓๔๗/ว
วันที่ 29 ต.ค 2568 17.๐๗

๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การดำเนินการบังคับใช้กฎหมายเพื่อควบคุมร้านขายน้ำดื่มใบกระท่อม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

จำนวน ๑ ฉบับ

ที่ ยธ ๑๑๐๖.๐๒/๔๗๖๒๔ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดว่า ปัจจุบันได้ปรากฏข่าวสารการขายพืชกระท่อมในลักษณะหาบเร่ แผงลอย และการขายน้ำดื่มใบกระท่อมท้ายรถบรรทุกในพื้นที่สาธารณะ โดยไม่มีการจัดเก็บมูลฝอย และมีการทิ้งสิ่งปฏิกูลลงในพื้นที่สาธารณะเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๖๕ และรัฐบาลได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้โดยกำหนดมาตรการในการควบคุมแก้ไข และให้ผู้ขายพืชกระท่อมจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การป้องกันและแก้ไข ปัญหาการทิ้งสิ่งปฏิกูลลงในพื้นที่สาธารณะซึ่งเกิดจากการจำหน่ายพืชกระท่อมในลักษณะหาบเร่ แผงลอย รวมถึงการจำหน่ายน้ำดื่มใบกระท่อมท้ายรถบรรทุกในพื้นที่สาธารณะ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมาย จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่อย่างเคร่งครัด โดยให้มีการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๐ (๑) ซึ่งห้ามมิให้มีการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นในที่หรือทางสาธารณะ ซึ่งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย เว้นแต่ในที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดไว้ให้ พร้อมกันนี้ ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ให้ทราบและปฏิบัติตามกฎหมายอย่างถูกต้อง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโท

(ภพชนก ชลาบุรณะห์)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น

โทร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นายพิชชากร ฤกษ์สกุลเรือง โทรศัพท์ ๐๙๖-๒๘๑-๒๐๕๗

ที่ ยธ ๑๑๖.๐๒/๒๕๖๘

สำนักงาน ป.ป.ส.

๕ ถนนดินแดง เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 38256
วันที่ 30 ก.ค. 2568
เวลา

๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์การดำเนินการบังคับใช้กฎหมายเพื่อควบคุมร้านขายน้ำดื่มใบกระท่อม

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนภูมิบูรณาการการบังคับใช้กฎหมายเพื่อควบคุมการขายใบกระท่อมและน้ำดื่มกระท่อม
จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๕ โดยมีเจตนารมณ์เพื่อให้ประชาชนสามารถครอบครอง บริโภค และใช้ประโยชน์จากพืชกระท่อม และส่งเสริมให้มีการพัฒนาพืชกระท่อมให้เป็นพืชที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ ตลอดจนมีการกำหนดมาตรการกำกับดูแล การจำหน่าย และการโฆษณา เพื่อมิให้มีการบริโภคใบกระท่อมมากเกินไปจนเกิดอันตราย หรือเป็นการใช้ในทางที่ผิด โดยการผสมปรุงแต่งโดยสิ่งต้องห้ามต่าง ๆ อันจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้บริโภค และความสงบเรียบร้อย ต่อชุมชนสังคมโดยรวม

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ขอเรียนว่า ปัจจุบันได้ปรากฏข่าวสารการขายพืชกระท่อมในลักษณะหาบเร่ แผงลอย และการขายน้ำดื่มใบกระท่อม ทำยถบรรทุกในพื้นที่สาธารณะ โดยไม่มีการจัดเก็บขยะมูลฝอย และมีการทิ้งสิ่งปฏิกูลลงในพื้นที่สาธารณะ เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ตลอดจนมีการขายน้ำดื่มใบกระท่อมให้เยาวชน ที่เป็นกลุ่มบุคคลที่จะต้องถูกคุ้มครองตามพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๖๕ และรัฐบาลได้ให้ความสำคัญ ในเรื่องนี้โดยกำหนดมาตรการในการควบคุมแก้ไข และให้ผู้ขายพืชกระท่อมจะต้องปฏิบัติให้เป็นไป ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ในการนี้ สำนักงาน ป.ป.ส. จึงขอความร่วมมือท่านในการดำเนินการบังคับใช้กฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๐ (๑) ห้ามการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นในที่ หรือทางสาธารณะซึ่งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย นอกจากในที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดไว้ให้ พร้อมทั้งโปรดแจ้งองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับต่าง ๆ ดำเนินการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชน เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามที่ กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้ นายสุรศักดิ์ เรือนศรี นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๑๒๗๘ ๔๑๐๒ เป็นผู้ประสานในรายละเอียด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายมานะ ศิริพิทยาวัฒน์)

รองเลขาธิการ ป.ป.ส. ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
เลขรับ 3377
30 ก.ค. 2568
เวลา

สถาบันสำรวจและควบคุมพืชเสพติด

โทร. ๐ ๕๓๑๑ ๒๔๖๘ - ๙ ต่อ ๒๐๐๓๓

โทรสาร ๐ ๕๓๑๑ ๒๔๗๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban_ncsci@oncb.go.th

แนวทางการใช้อำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔๕

แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กรมอนามัยได้มีหนังสือ ที่ สธ ๐๔๒๗.๐๓/๕๐๑๙ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า คณะกรรมการสาธารณสุขได้มอบหมายให้กรมอนามัยในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการดังกล่าวหรือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อขอความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่อง แนวทางการใช้อำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔๕ โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) ได้พิจารณาข้อหาหรือของกรมอนามัย โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมอนามัย) ผู้แทนกรุงเทพมหานคร และผู้แทนเทศบาลตำบลเขตอุดมศักดิ์ จังหวัดชลบุรี เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็น ดังนี้

เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ออกคำสั่งทางปกครองให้ผู้ดำเนินการที่ต้องควบคุมโดยไม่ได้รับใบอนุญาตหยุดดำเนินการไว้จนกว่าจะได้รับใบอนุญาตได้หรือไม่ อย่างไร นั้น เห็นว่า มาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีเจตนารมณ์ในการกำกับ ดูแลกิจการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุขซึ่งเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่และสภาพแวดล้อมของมนุษย์ในด้านต่างๆ และกำหนดมาตรการกำกับดูแลและป้องกันเกี่ยวกับการอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพของสังคมปัจจุบันโดยหมวด ๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้บัญญัติมาตรการเพื่อกำกับดูแลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพไว้ตามมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ซึ่งเป็นมาตรการที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไปแก่กิจการที่กำหนดให้เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพเพื่อประโยชน์ของรัฐในการกำกับดูแลและป้องกันเกี่ยวกับการอนามัยสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ และใช้กับผู้ดำเนินการดังกล่าวทุกคนในลักษณะที่เป็นการค้า ไม่ว่าจะเป็นผู้ดำเนินการที่ชอบด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ก็ตาม การควบคุมดูแลผู้ดำเนินการจึงรวมถึงผู้ดำเนินการที่ไม่ได้รับใบอนุญาตด้วย ซึ่งกรณีทำนองเดียวกันนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๔ คณะที่ ๕ คณะที่ ๗ และคณะที่ ๘) ได้เคยให้ความเห็นไว้ในบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจสั่งการให้โรงงานระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนและปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่า บทบัญญัติมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติขึ้นเพื่อควบคุมผู้ประกอบการโรงงาน ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการโรงงานที่ชอบด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ ดังนั้น อำนาจสั่งการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตราดังกล่าวจึงครอบคลุมถึงผู้ประกอบการโรงงานที่ไม่มีใบอนุญาตด้วย

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า กรณีที่ตรวจพบผู้ดำเนินการที่กำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมโดยไม่ได้รับใบอนุญาต จึงเป็นความผิดตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง และต้องระวางโทษตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในขณะเดียวกัน การกระทำดังกล่าวก็เป็น การปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการดำเนินการนั้น ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นย่อมมีอำนาจตามบทบัญญัติดังกล่าวสั่งให้ผู้ดำเนินการนั้นแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้อง และถ้าผู้ดำเนินการไม่แก้ไข เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งให้ผู้นั้นหยุดดำเนินการนั้นไว้ทันทีเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้องได้ หรือในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น เห็นว่าการดำเนินการนั้นจะก่อให้เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็สามารถสั่งให้หยุดดำเนินการนั้นไว้ทันทีเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าปราศจากอันตรายแล้วก็ได้ ซึ่งหากผู้ดำเนินการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวก็เป็นความผิดฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔๕ ซึ่งจะต้อง

พระราชโองตตามาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๘๙/๒๕๕๑ ดังนั้น การที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นใช้อำนาจตามมาตรา ๔๕ จึงเป็นอีกมาตรการหนึ่งนอกเหนือจากมาตรา ๓๓ เพราะมาตรา ๓๓ เป็นกรณีผู้ดำเนินการที่ต้องมีการควบคุมโดยต้องขอรับใบอนุญาต ส่วนมาตรา ๔๕ เป็นเรื่องของการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่ว่าผู้ดำเนินการนั้นจะได้รับใบอนุญาตหรือไม่ก็ตาม อันเป็นคนละกระทงความผิดกัน สำหรับกรณีตามที่หารือนี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ (อ้างอิงจากบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ (กรณีการใช้อำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔๕ และการกำหนดเวลาเปิดและปิดตลาดในข้อกำหนดของท้องถิ่น) เรื่องเสร็จที่ ๔๘๖/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๖)